RÂNDUIALA

5

VICTOR P. GÂRCINEANU

DIN LUMEA LEGIONARĂ

A 20-a mie

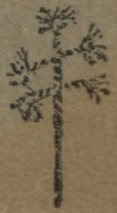

1937

BUCUREȘTI

R Â N D U I A L A

ARHIVĂ DE GÂND ŞI FAPTĂ ROMÂNEASCĂ

Redacţia şi Administraţia :

— Bucureşti II — Strada Francmazonă Nr. 7 —

Au apărut:

4 caete alcătuind 1 volum (Anul I) de 490 pagini, format mare.

Colecţia anului I se poate procura dela Administraţie cu lei 1000.

Abonamente din urmă (cu lei 200) — se fac numai dela caetul 3 sau 4 din anul I.

Caetele 3 şi 4 se pot procura separat, cu lei 100 fiecare.

Abonamentul pentru 12 caete Lei 200

RÂNDUIALA

5

VICTOR P. GÂRCINEANU

DIN LUMEA LEGIONARĂ

48249

185-938
emp.

1937
BUCUREŞTI

D

32252

CE ESTE MIŞCAREA LEGIONARĂ

Mişcarea legionară nu este o mişcare politică. Ci o revoluţie spirituală : o mişcare care a transformat viaţa românească nu în manifestările ei, ci în esenţa ei.

Firește că există o manifestare politică a mişcării legionare. Şi o manifestare culturală. Şi una socială. Şi alta morală. Dar fiecare din acestea şi toate la un loc nu sunt decât oglindiri pe planuri variate a unei puteri mai înalte ca toate aceste manifestări, depăşindu-le pe toate şi, mai ales, fecundându-le pe toate: puterea spirituală. Legionarismul aici îşi are valoarea lui unică: în aceea că a isbutit să pună în mişcare realitatea centrală a vieţii : *spiritul.*

Mişcarea legionară este înainte de toate o revoluţie spirituală, una din acele prefaceri lăuntrice şi totale ale sufletului omenesc, care nu se petrec în istorie decât la răscrucile vremii, la deschiderile de *epocă.*

Nu un partid politic se ridică prin mişcarea legionară. Ci o lume nouă se naşte, în întregime şi organic : *lumea legionară.*

PE CE SE SPRIJINĂ MIŞCAREA LEGIONARĂ

Fireşte că o mişcare cu temelii sufleteşti atât de adânci şi cu orizonturi atât de vaste nu se poate realiza oricând şi oricum în istorie. Şi nici de către oricine...

O mişcare sufletească cu adâncimea şi în acelaş timp cu orizonturile legionarismului este un fenomen de suflet omenesc, pe care istoria nu-l realizează decât atunci când Dumnezeu orânduește o rodnică *potrivire*. Toate schimbările mari în lume s'au petrecut numai atunci când s'au putut alătura cei doi factori decizivi de istorie :

1) năzuinţele adânci ale sufletului colectiv şi

2) o personalitate creatoare care să le fecundeze.

O lume nouă nu se naşte decât atunci când toate năzuinţele sufletului colectiv —, oarbe şi haotice de felul lor — sunt fecundate, adică scoase din starea de permanentă latenţă, delimitate din virtual,

trecute în actual şi în concret, prin puterea de fixare a unui creator de geniu. Care, prin aceasta e genial : — că e *omul reprezentativ*. In jurul axei care e personalitatea sa, toate elementele nebuloase vin şi se aşează după afinităţi şi valenţe, după o mare lege de armonie şi din *haos* se încheagă o *lume*.

Lumea legionară se încheagă, azi, determinată de aceiaş mare lege cosmică. Lumea legionară se realizează azi din năzuinţele adânci şi permanente ale neamului nostru, care se cristalizează, însfârşit, în jurul celei mai reprezentative personalităţi pe care Dumnezeu a hărăzit-o istoriei româneşti.

1. Năzuinţele sufletului colectiv al neamului.

Suntem un neam de oameni nobili.

Fiindcă suntem singurul neam care păstrăm aici, în această parte a Europei, tradiţiile pământului şi ale cerului de deasupra noastră.

Fiindcă suntem singuri stăpâni din vremuri imemoriale pe pământurile acestea peste care toate neamurile, dar absolut toate neamurile care ne înconjoară, au venit mult mai târziu. Oospeţi pe pământurile acestea sunt şi Ungurii şi Bulgarii şi Sârbii şi Ruşii şi Polonii şi Slovacii.

Şi totuşi suntem un neam cu soartă tragică.

Căci neamul românesc nu a putut realiza, până azi, o istorie luminoasă. Istoria noastră are numai

frânturi de glorie: Mircea, Ştefan, Mihai, Horia, Mărăşti, Mărăşeşti.

Dar toată istoria noastră — modestă şi chinuită în înşirarea ei, *glorioasă în toate momentele ei de isbucnire* — demonstrează din plin *posibilităţile* neamului nostru. *Sufletul colectiv* românesc *a fost întotdeauna — dar absolut întotdeauna — un suflet care a răspuns total la toate marile chemări.* Ce minunată ridicare de suflet românesc înseamnă domnia lui Ştefan, a lui Mihai, înălţarea lui Horia, a lui Tudor, momentul Cuza-Vodă, momentul sufletesc al Ligii Culturale, momentul 1916.

Ce mare ridicare de suflet românesc înseamnă fanatica mişcare populară în jurul figurii generalului Averescu. Şi mişcarea naţionalistă dela 1922. Şi imensa, oarba popularitate a partidului naţional-ţărănesc în 1928. E semnificativă isbucnirea aceasta de suflet colectiv, orb dar neobosit, repetată aşa de stăruitor, cu toate decepţiile, dela războiu încoace. Lucrul acesta dovedeşte în chip isbitor, împotriva mentalităţii imbecile stăpânitoare azi, că neamul acesta nu e deloc un neam sceptic, nici individualist, nici obosit. Ci e un neam a cărui năzuinţă socială, al cărui idealism şi a cărui putere de credinţă, — deci de creaţie — sunt nelimitate. Care neam ar mai fi fost în stare de efortul acesta de idealism gratuit şi nesfârşit? Intrebaţi-vă, numai, dacă poporul italian ar fi fost în stare să repete fenomenul minunat de aderenţă colectivă în jurul

altui om, dacă Mussolini i-ar fi înşelat pe Italieni în aşteptările lor.

Dece atunci aceste mari posibilităţi sufleteşti nu s'au realizat efectiv într'o istorie glorioasă?

Pentrucă până azi soarta ne-a ţinut mereu într'o dramatică nepotrivire. Dela războiu încoace, nu mai avem oameni. Iar până la războiu, când mai erau oameni, nu era vremea lor. Căci oricât de mare va fi fost personalitatea lui Ştefan (sau oricât de *mai* mare ar fi putut fi personalitatea d-lui Iorga...), o mişcare sufletească românească de proporţiile, de adâncimea şi orizonturile legionarismului nu s'ar fi putut realiza, pentrucă atunci sufletul românesc nu avea conştiinţa înaltă a *tuturor* posibilităţilor sale. Neexistând înglobarea efectivă istorică a sufletului românesc, — aşa cum s'a făcut ea prin unire —, nu s'ar fi putut realiza circulaţia totală de valori sufleteşti şi închegarea ultimă a sufletului colectiv românesc care să ducă la tensiunea legionară. Fenomenul legionar nu era posibil până la războiu, pentrucă sufletul românesc nu avea la îndemână conştiinţa *globală* a puterilor sale. Iar dela războiu încoace legionarismul nu s'a putut realiza pentrucă, deşi sufletul colectiv românesc a ajuns la maximul tensiunei, în toate momentele decizive au lipsit oamenii excepţionali cari să canalizeze cu geniul lor această tensiune.

Dar dacă fenomenul legionar până azi nu era posibil, azi e fatal.

Astăzi, pentru prima dată în istoria românească, Dumnezeu a hărăzit potrivirea rodnică a acestor două puteri: sufletul colectiv românesc ajuns însfârşit la conştiinţa *totală* a valorilor sale, şi prezenţa simultană a unui conducător excepţional.

2. *Prezenţa în istorie a Căpitanului.*

Acest conducător excepţional este Căpitanul. Lumea legionară se naşte din virtualităţile sufletului românesc prin prezenţa polarizatoare a Căpitanului.

Personalitatea acestui om e reprezentativ românească prin aceea că e singurul om politic care crede în Dumnezeu. Nu numai că *el* crede. Dar crede că *politica e supusă şi ea lui Dumnezeu*. Prin aceasta e pe linia românească a lui Ştefan cel Mare.

Personalitatea acestui om e unică prin bogăţia fără sfârşit a tuturor însuşirilor lui. Pus în faţa *oricărei* situaţii de viaţă, omul acesta a putut întotdeauna şi va putea întotdeauna să facă faţă. Pentrucă are la îndemână *toate* însuşirile sufletului omenesc.

Omul acesta e un cerebral şi un sentimental în acelaş timp, e raţional şi mistic, e bun şi aspru, blând şi neiertător, voluntar şi domol, mândru şi modest, tenace fără să fie rigid, idealist fără să fie utopic, vizionar al marilor latenţe româneşti, cu o înaltă energie spirituală, pe cât de rezistentă energie

fizică, pedagog şi comandant, răbdător, stăpânit, chibzuit, deşi tumultos în structura temperamentului său, viteaz şi, mai cu seamă, moral în cel mai greu înţeles al cuvântului, adică deslegat de imperative personale — om predestinat înaltelor dominări colective.

Ceea ce e singular, după cum se vede, în construcţia sufletească a acestui om, e că în el sălăşluesc valabil nu numai cele mai numeroase calităţi sufleteşti, ci cele mai depărtate. Inalta lui putere de proiecţie a spiritului şi, în acelaşi timp, excepţionala lui putere de organizare materială, — surprinzătorul său „bun simţ", — formează un contrast de o fertilitate aproape nemaiîntâlnită. Oamenii care se bucură de înăţime spirituală sunt, de obicei, complect dezorientaţi în viaţa concretă. Iar „organizatorii" nu sunt niciodată *obsedaţi de imperative spirituale*.

Şi iată, omul acesta e valabil pentru toate planurile vieţii. Omul acesta are cea mai armonioasă îmbinare a intelectului cu voinţa şi sentimentul, fiind prin asta omul cel mai întreg şi mai sănătos al contimporanităţii, expresia cea mai plenară a omeniei noastre româneşti. Cerebralismul său e un cerebralism care merge până la luciditate, la iluminare, voinţa e o voinţă de oţel şi afectivitatea sa e uriaşă, o afectivitate care proectează asupra tuturor fiinţelor din jur marea sa radiaţie interioară. E ceva unic — ca în pasiunea Sfântului Francisc din Assisi — în uriaşa putere de iubire a acestui om pentru cei-

lalți oameni, pentru celelalte făpturi ale lui Dumnezeu, pentru animale și gâzele colorate ale câmpurilor și pentru flori și pentru păsările lui Dumnezeu... și pentru copii... o uriașă putere de iubire, o nesfârșită bunătate.

Aici, desigur, e însușirea esențială care îl face un predestinat. Nimic nu s'a făcut niciodată în lume, fără iubire. Nu putem iubi, — nu putem crea. E un adevăr care depășește biologia. Pornește din divinitate, dela Isus. Cine poate închina o mare, nesfârșită iubire acestui neam românesc, acela îl va fecunda.

Căci numai cine poate astfel iubi neamul — neamul acesta așa cum este el, socotit păcătos, ros de grele moșteniri istorice și păcate atavice — numai cine îl poate iubi total și poate total să i se jertfească, numai acela va putea desmorți latențele vieții etnice, aducând la suprafață cu totul alt suflet românesc decât ne-am obișnuit să-l vedem. E aici un tainic proces de fecundare, un complicat joc de deslănțuiri lăuntrice pe care numai afectivitatea îl realizează în ascunsul suflet omenesc.

Fenomenul politic *) românesc, adică o mare înflorire de năzuințî vitale, va fi posibil numai

*) Păstrăm cuvântul: «politic», pentru a nu isbi prea tare mentalitatea actuală. Și pentru a desemna, oarecum, aspectul *realizărilor materiale* ce vor însoți viitorul fenomen românesc. Care, însă, nu se va mai putea numi fenomen politic.

atunci când neamul acesta obijduit va simți, va simți însfârșit asupra lui, tradusă până în faptele mici concrete, o mare iubire care planează deasupra-i, care îi va da însfârșit sentimentul că are pentruce trăi, că nu mai sunt zadarnice sforțările, că e înțeles, ajutat, ridicat.

Creația politică românească va fi posibilă abia atunci când în locul monstruoasei abstracții a statului român actual, se va realiza, dela Căpitan până la ultimul român, *sentimentul* marii comuniuni românești.

Și atunci se va deschide marea epocă românească...

Un astfel de om cum e Căpitanul, prin complexitatea însușirilor de care dispune, poate pătrunde toată diversitatea vieții și se așează în *inima* lucrurilor. De acolo este un punct de observație și o perspectivă asupra vieții, care îți îngădue să o vezi simultan în totalitatea ei. Rezolvările de viață care pornesc din acel punct de observație centrală asupra ei, sunt rezolvări definitive. Omul care stă în inima lucrurilor nu greșește niciodată. Faptele lui pot să apară greșeli — imense, monstruoase — bieților oameni de duzină, cari rezolvă viața la suprafață, cu perspectivele lor mediocre și momentane. E deajuns, însă, să se deschidă perspectiva, pe care oamenilor obișnuiți le-o deschide timpul, pentruca toți să-i recunoască dreptatea.

Verificarea obiectivă a celor spuse până aici, a marilor lui însuşiri, a puterii lui creatoare, a organicităţii faptelor sale, stă în observaţia isbitoare că, de vre-o şase ani încoace, deşi omul acesta n'are nici o calitate oficială în ţară, politica oficială a ţării româneşti a început să se învârtă cu toate evenimentele ei importante ca simple reflexe în jurul faptelor sale.

Pentrucă numai faptele sale sunt organice colectivităţii româneşti.

Numai faptele sale sunt esenţiale destinului românesc.

PATRU NOUI COMUNITĂŢI ROMÂNEŞTI:

Cuibul, tabăra, temniţa, legiunea.

Pentru revoluţionarea făpturii noastre româneşti, pentru realizarea în fiecare din noi, a unor noui valori de viaţă sufletească, Căpitanul întrebuinţează ca mijloace tehnice de educaţie: cuibul, tabăra, temniţa, care toate trei sunt trepte de introducere pentru înglobarea noastră definitivă în cea de a patra comunitate, care le depăşeşte pe toate: Legiunea. Legiunea e marea comunitate spirituală din care facem parte, azi, toţi legionarii, din care vor face parte, mâne, toţi Românii. Legiunea tinde să se confunde cu întreaga comunitate românească. Şi mâne, când va ajunge astfel, Legiunea nu va fi decât expresia sub formă de oaste a întregei suflări româneşti.

a) Cuibul este cea mai mică înjghebare de comunitate legionară prin cercul ei restrâns, dar cea mai

importantă prin efectele adânci pe care le are asupra membrilor săi. In cuib se pun bazele educației legionare.

In organizarea și 'n activitatea cuibului se arată dintr'odată deosebirile care diferențiază lumea legionară de lumea democratică și anarhică de azi.

Iată ce este cuibul: „Un grup de oameni sub co-„manda unui singur om. Cuibul n'are comitet. El „are numai un șef care comandă, un corespondent „care poartă corespondența, un casier care strânge „cotizațiile, și un curier care face legătura cu alte „cuiburi sau cu șeful județului. Toți aceștia, ca niște „frați adevărați ascultă de camaradul lor care în-„deplinește funcțiunea de șef de cuib *).

Efectele vieții în cuib sunt hotărîtoare.

Constrâns în mod statornic la o activitate de încadrare, admirabilă prin continuitatea ei și prin influența ei asupra amănuntelor de viață, fiecare membru al cuibului, care are cât de puțină râvnă și cât de puțină mândrie, termină prin a deveni un adevărat legionar. Inrâurirea vieții de cuib se arată în două direcții hotărîtoare: 1) în modificarea componenței morale interioare, 2) în reeducarea spiritului social creativ (spiritul de inițiativă). Cu aceste două obiective: educația și transformarea sufletească a fiecărui membru al său, înăuntru, și îndeplinirea inițiativelor de interes obștesc, în afară,

*) Cărticica Șefului de cuib. Punctul 1.

activitatea cuiburilor legionare a isbutit să *schimbe* viaţa românească, pretutindeni unde ele au prins şi s'au închegat. Din Românii pe cari îi ştim: obosiţi, democraţi, decoloraţi, trândavi, hoţi, comozi, puşi pe plăceri, fără idealuri, strâmbi şi neputincioşi, într'un cuvânt din nişte oameni fără axă — fără vlagă, educaţia legionară a isbutit să realizeze în câţiva ani, *minunea : oameni de credinţă — oameni de faptă.*

b) Tabăra realizează aceleaşi binefăcătoare înrâuriri asupra sufletului românesc, ca şi cuibul. Numai că le realizează pe proporţii mai mari. Efortul sufletesc e mai adânc, opera realizată e mai mare, legionarii sunt mai mulţi. Tabăra, prin proporţiile ei, e locul şi singura modalitate de anticipare a marei vieţi legionare de mâne. Tabăra e o proecţie în mic a României Legionare.

In tabără, efortul sufletesc şi trupesc fiind *continuu* şi *greu*, o tabără bine realizată este o mare bătălie câştigată de legionari, împotriva duşmăniei, neîncrederei şi prostiei oamenilor de azi.

c) Temniţa este a treia comunitate de închegare a sufletului legionar: cea mai importantă. Spiritualitatea profund creştină care însufleţeşte viaţa legionară aici îşi are verificarea cea mai luminoasă : în acceptarea temniţei şi a suferinţii. Desigur, pentru idealul lor curat, adevăraţii legionari suferă în

viața lor de toate zilele — viață de așteptare, de neisprăvite privațiuni, de hulă, de ironie. Suferă în viața de tabără, care e viață de efort și constrângere. Dar suferința în înțeles extrem de *încercare*, suferința în înțeles de *pătimire*, de abia dela închisoare înainte se arată. Numai cine poate înfrunta temnița și toate grozăviile care în țara asta fără stăpân sunt legate indisolubil de dânsa, cine poate înfrunta temnița cu toate corolarele ei de pătimire fatale: bătaia, schingiuirea, teroarea, *moartea*, numai *cine poate înfrunta temnița în senz nicadoric* și rămâne neclintit privind iluminat spre cerul lumii legionare care se ridică, numai acela e legionar adevărat.

Dela temniță înainte începe adevărata verificare legionară: *pătimirea* și *jertfa*.

Cuvintele Căpitanului: „Cine renunță la mor-„mânt, renunță la Inviere. Pentrucă, condiția In-„vierii stă în acceptarea prealabilă, neșovăitoare, „senină, a durerilor și apăsării mormântului" — sunt inspirate deadreptul din pilda lui Isus și conțin în ele adevărul veșnic, pe care vor trebui să-l realizeze oamenii, azi ca și ieri ca și 'n vecii vecilor, oridecâteori vor voi să se depășească pe ei, să înceapă o viață nouă, de mântuire, sau măcar de creație. Căci acest adevăr etern nu e valabil numai în ordinea transcendentă a mântuirii, ci și în ordinea lumească a creației. Neamul nostru îl mărturisește

așa de frumos în legenda Meșterului Manole. Nu există creație decât dela depășirea propriei noastre ființe.

d) Deasupra tuturor acestor trepte de comunitate nouă de suflet românesc, e cea care le depășește pe toate și care e scopul tuturor celorlalte: *Legiunea.*

Înfăptuirea desăvârșită a Legiunii — *comunitatea organică a întregului românism* — e visul, mărturisirea și destinul istoric al generației noastre.

UN OM NOU — UN OM ADEVĂRAT

Nu există psihologie definitivă, psihologie împietrită. Sufletul este domeniul prin excelență al *spontaneității, al autodeterminării.*

Amintim acest mare adevăr ignorat, pentru toți scepticii, proștii, negativiștii și nepăsătorii sau disperații tineri sau bătrâni, care ne tot vorbesc de „incapacitatea românească de a crea istorie", de „iremediabila mediocritate a sufletului românesc". Toată literatura noastră de interpretare socială ne-a umplut capul dela războiu încoace, cu expunerea, documentarea, observația pe anumite cazuri și situații și generalizarea acestei afirmații, care s'a impus acum ca indiscutabilă și ca eternă: *iremediabila mediocritate a sufletului românesc.* Această convingere care a ajuns să-și pue pecetea pe toată atmosfera socială românească atât de resemnată și de vlăguită azi, este extrasă, de fapt, mai mult dintr'o singură regiune semnificativă a românismului: *Bucureștii* și dintr'o foarte mărginită perspectivă în timp: *ultimii optsprezece ani.*

Ei bine, afirmăm cu toată credința că neamul românesc are toate latențele întregi pentru a da în scurtă vreme la iveală, în văzul, înțelegerea și recunoașterea tuturor, un suflet colectiv glorios, în locul celui mediocru și obosit de azi. Care nu e de cât o manifestare aparentă și o modalitate trecătoare istorică, a valorii eterne românești.

Legiunea a isbutit, chiar numai până azi, să structureze un cu totul alt tip de Român, decât cel de până acum.

S'a spus până acum că Românul e un om resemnat, întotdeauna supus să primească evenimentele, niciodată în stare să reacționeze în fața lor. Ei bine s'a văzut în tragedia din 1933 și în 1936, cu Stelescu câtă valoare mai are povestea asta cu resemnarea și cu pasivitatea și cam în ce măsură sunt în stare să reacționeze acești noui Români, cari sunt legionarii.

S'a vorbit până acum de firea individualistă a Românului, de incapacitatea *organică* a neamului nostru de a crea fenomenul colectiv, de a realiza acea disciplină și acel idealism social, de care sunt în stare, bunăoară, Nemții. Ei bine, Legiunea a demonstrat numai în câțiva ani de zile, marile *posibilități* de structurare colectivă a sufletului românesc, prin viața de tabără în special, prin toate caracterele manifestării legionare în general.

S'au îngrozit toți oamenii conștienți de lașitatea și de aplecarea spre compromis a Românului de azi.

Legiunea le-a arătat un Român demn — un român neflexibil —, mai mult: un român eroic, gata să moară pentru credința lui.

Au vorbit imbecilii de sceptismul *organic* al firii românești, de structura sa *rațională* prin excelență, de incapacitatea lui religioasă. (Nu știu ce deștept scotea concluziile acestea din faptul că... suntem singurul popor european care n'am dat mucenici creștini!). Ei bine, Legiunea nu numai că a modelat un tip de Român credincios: legionarul, dar temelia însăși pe care s'a ridicat Legiunea în marile ei perspective, esența însăși a mișcării legionare, e *religia*. Spiritul legionar a realizat acest fenomen unic în lume: *singura mișcare politică structurată religios*.

O fi paradoxal fenomenul acesta pentru înțelegerea amputată a oamenilor de azi. Dar e o realitate, care, cel mult, poate să surprindă de-acum pe acei cari credeau că România e, de sus până jos, țara raționalismului... universitar.

Cum se explică realizarea acestor noui reliefuri românești, realizarea acestui *om nou*?

Realizarea unui *om nou* constitue unul din obiectivele mari ale mișcării legiinare. Tehnica de realizare a acestui om e foarte simplă, cum sunt foarte simple toate lucrurile în Legiune. Voind să realizeze un om nou, Căpitanul nu vrea să realizeze un om nou în înțelesul de *inedit*, adică un om cum *n'a mai*

fost niciodată. Nebunia aceasta demiurgică, a trufiei omeneşti care vrea să realizeze în lume numai lucruri *noui*, dincolo de ceeace a lăsat Dumnezeu, această nebunie de megalomani şi caraghioşi reformatori, a putut s'o aibă veacul acesta de raţionalism individualist care se va termina în curând şi împotriva căruia, apariţia Legiunii e cea mai decizivă reacţiune. Nebunia aceasta demiurgică în voinţa de a crea o lume *inedit nouă* şi oameni *inedit noui*, a putut s'o aibă revoluţia franceză sau sora ei bună revoluţia rusească. Legiunea, voind să realizeze un om nou, nu face decât atât: deschide iar toate isvoarele vieţii, pentru ca omul să devie din nou un om *întreg*. Năzuind să realizeze un om nou, Căpitanul nu vrea decât să realizeze pe omul *adevărat*. Căci omul care circulă azi, omul reprezentativ al veacului actual, nu e un om adevărat. E un sinistru degenerat, e o fiinţă amputată — în aceiaş măsură în care e un hipertrofiat al propriei lui trufii omeneşti — e un sburător cu mari aripi frânte, e un olog megaloman. Aceasta e imagina, făcută din contraste lipite, a chinuitului om care e omul acestui veac raţionalist, individualist şi ateu.

Două sunt axele mari ale condiţiei noastre omeneşti: 1) orizontal — integrarea noastră între ceilalţi oameni. 2) vertical — supunerea noastră lui Dumnezeu. Omul modern a ieşit dintre aceste axe: fapta lui nu se mai sprijină nici pe sufletul celorlalţi oameni şi nici nu se mai supune ultimei legi ierar-

hice, adică lui Dumnezeu. De aici tot *tragismul* vieții moderne. Viața omului modern e ca o păpădie între vânturi: rămasă fără axe, marele ei regizor e întâmplarea și fatalul său blestem — rătăcirea.

Omul adevărat e omul capabil să-și depășească propria lui singurătate, omul care se supune lui Dumnezeu și îi recunoaște pe ceilalți oameni.

Omul adevărat nu este tipul acesta intelectualist, chinuit și sterp, de care e plină cultura și istoria modernă a Apusului, (și a cărui imitație strălucită s'a realizat în toată pătura superioară dela noi) și nici, prin constrast, omul voluntar și orb, animalic, pe care l-a realizat, prin reacțiune, revoluția rusească. Ci omul adevărat este omul *întreg*, cu toate compartimentele sufletului valabile, omul pe care tratatul de psihologie îl numește *omul pasional*. In omul acesta nu predomină intelectul sterp, nici voința oarbă și animalică, ci toate cele trei mari puteri ale sufletului sunt în armonie: intelectul, afectul, voința. Și toate stau sub radiația celei mai înalte dintre toate: afectul — puterea de *iubire*.

Această înaltă și nesfârșită putere omenească — iubirea — îi face pe oameni adevărați. Legionarii sunt învățați să se iubească și să trăiască afectiv.

Iubirea e drumul — singurul — care duce către ceilalți oameni și e calea — singură — care ne duce în sus spre Dumnezeu.

Supunându-se lui Dumnezeu și alipindu-se comunității firești din care face parte, omul e deabia

atunci un om adevărat, pentrucă abia atunci își recunoaște *adevărata poziție omenească* în lume.

Iată ce înseamnă realizarea omului nou românesc, care e legionarul și iată cum se explică marile lui reliefuri, marea lui putere de creație, surprinzătoare în lumea românească de azi, individualistă, sceptică și obosită. Depășindu-și singurătatea, omul simte în mod concret puterile celorlalte suflete omenești, cu care luptă alături și între care se face o comunicație atât de densă, încât revărsarea puterilor sufletești devine câteodată o realitate mai palpabilă decât curgerea apelor.

Și depășindu-și singurătatea, omul simte încă pogorând în biata lui ființă mărginită, puterile nesfârșite ale lui Dumnezeu de deasupra lui.

Aici e tot secretul puterilor legionare. Depășindu-și singurătatea, integrat în viața colectivă a cuibului, a taberei, a temniței, înglobat în marea viață a Legiunii, legionarul simte în mod concret descătușarea isvoarelor nesfârșite ale vieții cele mari, care n'are nici epuizare, nici sfârșit.

Firește că ești capabil de mari tensiuni și mari dominări, când ajungi astfel, aici. Nu e puțin lucru a avea sent'mentul veșniciei în tine. A simți că nu vei muri niciodată. A avea convingerea că fapta ta crește într'o armonie mare, a lui Dumnezeu, a lumii.

MESIANISM ROMÂNESC

Spre deosebire de massa mare a Românilor, legionarii trăesc cu conştiinţa unei înalte nobleţi româneşti.

Atitudinea această de nobleţă românească rezultă, desigur, din convingerea indiscutabilei valori morale pe care a reprezentat-o întotdeauna, prin structura lui, sufletul neamului românesc. Dar rezultă, mai ales, din convingerea că azi, neamul românesc, valorificând la maximum această structură morală, se ridică, prin Legiune, la o înălţime spirituală neîntrecută.

Prin realizarea mişcării legionare, a structurei ei, a marilor ei axe spirituale, a supremei ei înălţări spre Dumnezeu, sufletul românesc desvălue puteri sufleteşti nebănuit de adânci şi de complexe şi îşi fixează o poziţie în momentul de azi al Europei, care e *însăşi poziţia de axă* în jurul căreia urmează să se întoarcă mişcarea istoriei de azi înainte. Când am spus că mişcarea legionară este o revoluţie spi-

rituală, una din acele prefaceri lăuntrice şi totale ale sufletului omenesc, care nu se petrec în istorie decât la deschiderile de epocă, ne-am gândit nu numai la efectele integrale pe care legionarismul le are înăuntru, asupra schimbărilor sufletului românesc, *ci la perspectivele istorice pe care le are în afară, în faţa celorlalte neamuri, pentru o nouă aşezare sufletească a epocei de istorie ce urmează.*

E prea vastă această chestiune de filozofie a istoriei, ca s'o putem expune aici în dimensiunile ei întregi.

De aceea o lăsăm pentru cuprinsul unei broşuri următoare. Şi ne vom mărgini deocamdată să o schiţăm :

Prin legionarism neamul românesc a realizat acest fenomen unic în istoria modernă a Europei : *o mişcare politică structurată religios.* Şi nu religios vag, ci deadreptul creştin. Singura mişcare politică, care îşi are temeliile în teologia creştină. Aici stă unicitatea inegalabilă a mişcării legionare. Fascismul, hitlerismul, comunismul, azi, — ca şi întotdeauna marile mişcări colective — au luat *coloratură* religioasă, e drept. Dar acesta e un fenomen foarte banal în psihologia mulţimilor. Şi nu înseamnă valoare înaltă de viaţă. Oridecâteori sentimentele care conduc o colectivitate iau o intensitate mare în întinderea lor, ele tind să capete o notă religioasă. Dar aceasta este numai o formă şi nu fondul religios al mişcării, fiindcă acest misticism, acea-

stă *quasi-religiozitate* se rezolvă de cele mai multe ori în obiective omeneşti, nu transcendente. Religiozitate adevărată există numai acolo unde există un obiect al ei transcendent, unde există la capătul ei, Dumnezeu. Unde nu există Dumnezeu, ci un obiectiv omenesc, nu este religie ci cel mult misticism. Care misticism, în sine, n'are nici o valoare superioară. Misticismul în el însuşi poate să fie un fenomen sufletesc cu totul inferior.

Toate marile mişcări colective moderne sunt mistice. *Niciuna nu e spirituală.* Fascismul are mistica statului — patria luată ca realitate materială —, hitlerismul, mistica rasei — sângele ca valoare biologică —, comunismul, mistica goală a colectivului — colectivitatea ca valoare în sine. Structural, nu e deosebire între fascism, hitlerism, comunism. Toate trei sunt mişcări mistice cu obiective omeneşti. Abia legionarismul realizează pentru prima dată în istoria modernă, o mişcare colectivă *spirituală*, pentrucă numai legionarismul se înalţă până la Dumnezeu.

Legionarismul este în primul rând *credinţă în Dumnezeu*, în senzul cel mai pur, în senzul tradiţiei noastre creştine.

Ei bine faptul acesta e hotărîtor pentru poziţia românească în perspectivele istoriei care se deschid. Pentrucă pe acest drum, al căutării colective a lui Dumnezeu, vor trebui să vie după noi toate neamurile. Aici se svârcolesc toate neamurile să ajungă,

dar nu pot încă să ajungă. Spuneam altădată că lumea se întoarce, fără voia ei aparentă, împinsă de năzuinţe organice, din nou spre Dumnezeu. Spuneam că acesta e un mare proces sufletesc al cărui mers e fatal în istorie.

Ei bine, pe drumul acesta al reîntoarcerii oamenilor către Dumnezeu, neamurile ne vor găsi pe noi ca *învăţători**).

Iată, dar, înălţimea unică a ceasului românesc de azi.

Se vor întreba mulţi (şi s'au întrebat până acum), cu multă ironie, ce efecte *imediate*, ce importanţă *politică* are în momentul de azi această atitudine mistică şi spirituală, acest *mesianism* legionar.

Pentru cei cari tot repetă de atâţia ani, prin mari ziare naţionaliste şi prin declaraţiile solemne ale marilor oratori politici, prostia enormă că neamul acesta nu doreşte decât să fie lăsat să trăiască liniştit între graniţele tratatelor de pace, pentru toţi politicianii şi ideologii, cari au tot afirmat că neamul românesc n'are veleităţi şi că e un neam modest şi de treabă şi cuminte, care nu vrea decât să fie lăsat în plata Domnului, ca să-şi trăiască viaţa lui modestă, aşteptându-şi moartea lui anonimă, pentru toţi cei cari au spus, — începând dela simpla bâlbâială politicianistă sau gazetărească şi termi-

*) Cf. *Actualizarea românească a lui Hristos*, Vestitorii, 3.

nând prin afirmaţia cu pretenţie *culturală* — că neamul românesc *nu* e un neam mesianic prin chiar firea lui, le vom răspunde foarte simplu:

Mesianismul românesc există. Dincolo de toate discuţiile şi interpretările istorice ori psiho-etnice, mesianismul acesta este o *realitate*, este *starea de conştiinţă* a întregului tineret legionar. Şi deci e inutil să mai argumentăm. Tineretul legionar *trăieşte* în starea de conştiinţă a unei supreme valori spirituale româneşti şi de aici în conştiinţa destinului mesianic al neamului nostru.

Cum să nu ia coloratură mesianică, tensiunea de suflet a unei mişcări colective, a cărui finalitate ultimă stă în aceste cuvinte:

„Ţelul final al neamurilor este viaţa?

„Dacă este viaţa, atunci nu interesează mijloacele „pe care neamurile le întrebuinţează spre a şi-o asi-„gura. Toate sunt bune, chiar şi cele mai rele.

„Ţelul final nu este viaţa. Ci *Invierea*. Învierea „neamurilor înaintea tronului lui Dumnezeu" *).

Daţi-vă seama, domnilor români nemesianici, ce înălţime uluitoare de suflet e aici, ce puteri adânci se încordează lăuntric şi nevăzut, ca să ajungă la expresia acestor cuvinte.

Ei bine, domnilor, înălţimea aceasta de suflet n'o mai găsim nicăieri împrejurul nostru şi niciodată în cursul mileniului care a trecut. Asemenea cuvinte

*) Cartea Căpitanului, p. 425.

nu s'au mai spus în istorie, de două mii de ani. Dela Hristos nimeni n'a mai pus atât de înalt şi de definitiv accentul vieţii în *transcendent*. Nimeni n'a mai urmat învăţătura lui pentru a înălţa colectivitatea la aceste orizonturi nesfârşite. (Nu ne gândim la oamenii politici. Dar măcar la vre-un gânditor în sociologie, — afară de sfinţii creştini gânditori pe linia lui Isus — care să fi afirmat atât de extrem şi de integral eficienţa ideei de mântuire în istorie, aplicarea creştinismului ca normă socială *integrală.)*

Cum să nu ia coloratură mesianică mişcarea legionară pe care o frământă astfel de puteri sufleteşti? Şi cum să nu se proecteze un mesianism românesc, dela astfel de înălţimi şi din conştiinţa unei poziţii spirituale aşa de unice în manifestarea de suflet a popoarelor europene?

Aa! vă mai întrebaţi ce importanţă *politică* poate avea acest *mesianism* legionar?

Iată:

Sunt două probleme esenţiale ale politicei româneşti dela războiu încoace:

1. Separatismul *politic* al românilor din provinciile alipite — acel regionalism care e, dela războiu încoace, spaima, acoperită sau mărturisită, a tuturor momentelor dificile ale politicii româneşti şi

2. Tendinţele centrifuge ale minoritarilor cari năzuesc spre alte idealuri naţionale decât cel românesc.

Acestea sunt problemele vitale ale statului românesc, căci în ele stau însăşi condiţiile de *existenţă politică* ale acestui stat. Şi acestor două probleme vitale, *politica* românească nu le-a putut da până azi *nici o soluţie*. Pentrucă, aici e paradoxul: soluţia acestor două probleme politice nu e o soluţie politică. Ci una spirituală. Unificarea politică a sufletului românesc şi problema minoritarilor sunt probleme de *spiritualitate*.

Soluţia lor stă în spiritualitatea şi în mesianismul legionar.

Prima problemă a şi fost rezolvată de spiritul legionar. Generaţia tânără de legionari din Ardeal nu ştie ce însemnează regionalism. Cine cunoaşte bine Ardealul ştie că generaţia tânără a Ardealului trăeşte cu o singură obsesie: misiunea legionară a *neamului* românesc.

Iar a două problemă: problema minoritarilor, se va rezolva numai atunci când mesianismul legionar, adică această înaltă stare de conştiinţă românească va cuprinde întreaga massă a neamului nostru. Şi o va fecunda, creând acea stare de încordare a puterilor de creaţie care e întotdeauna în legătură cu euforia, cu starea de mândrie a unei colectivităţi. Atunci îşi vor da seama şi minoritarii că trăesc în ţara unui neam nobil. *A singurului neam care s'a ridicat cu tot sufletul său în sus, spre Dumne-*

zeu, într'un moment istoric în care toate celelalte neamuri îl căutau orbește și nu puteau încă să-și mărturisească căutarea lui.

Atunci vor *simți* toți străinii că în sufletul acestui neam sunt energii și înălțimi spirituale unice. De care vor avea și ei nevoe pentru sufletul lor propriu. Și spre care vor năzui, ca să-și întărească bietul lor suflet omenesc.

Așa e, veșnic, sufletul omenesc: are nevoe de înălțimi.

Problema minoritarilor se va rezolva atunci prin respectul și iubirea care se vor naște în ei pentru valorile neamului românesc.

Dar până la această răsturnare de poziții spirituale, nu se poate face nimic. Ce putem face cu un neam ca Sașii, cari au o așa de înaltă conștiință a valorii lor culturale, a valorii exclusive germanice? Ce putem face cu stăpânirea materială românească în Basarabia, atâta vreme cât asupra sufletului ei mai stărue și va stărui misterioasa atracție a mesianismului rusesc?

Impotriva mesianismului rusesc și a oricărei alte atitudini de mândrie etnică minoritară nu putem opune decât o singură putere: *mesianism românesc.*

CUPRINSUL

	Pag.
1. Ce este mişcarea legionară	3
2. Pe ce se sprijină mişcarea legionară . . .	4
3. Patru noui comunităţi româneşti	13
4. Un om nou — un om adevărat	18
5. Mesianism românesc	24

Tipografia „Bucovina", I. E. Torouţiu, Bucureşti III.

R A N D U I A L A

ARHIVĂ DE GÂND ŞI FAPTĂ ROMÂNEASCĂ

APAR 10 CAETE PE AN

DIN CUPRINSUL CAETELOR APĂRUTE:

Anul I.

D. C. AMZAR: Gând şi cuvânt.
„ „ Începutul sforţării proprii.
„ „ Condiţiile filosofiei
VASILE BANCILA: Sensul culturii.
ERNEST BERNEA: Tradiţie şi revoluţie.
„ „ Monografia sociologică.
ION CONEA: Basarabii din Argeş.
EUGEN IONICA: Industria în România.
ION I. IONICA: Ţară şi ţări.
„ „ Drepturile criticei.
G. NICOLAU-BARLAD: Cooperaţia în România.
„ „ Satul românesc

Anul II.

D. C. AMZAR: Destin legionar.
ION CONEA: Destinul istoric al Carpaţilor.
[illegible] POLIHRONIADE: Politica externă a României.

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI CĂRȚILE «RÂNDUELII» :

Colecția mică:

1. *ERNEST BERNEA: Tineretul și politica.*
2. *D. C. AMZĂR: Naționalismul Tineretului.* *(a 7-a mie)*
3. *M. POLIHRONIADE: Tineretul și politica externă.*
4. *ERNEST BERNEA: Gânduri pentru Țară nouă.*
5. *VICTOR P. GÂRCINEANU: Din lumea legionară. (a 20-a mie).*
6. *D. C. AMZĂR: Naționalismul Partidelor*

Colecția mare:

1. *ARON COTRUȘ: Țară* (poem).
2. *ERNEST BERNEA: Cartea Căpitanilor*

Va apare:

3. *NAE IONESCU: Iuda suferă...*
4. *NICOLAE TOTU: Note din Spania.*

Prețul 5 Lei